

доходів майбутніх періодів), отриманих від майбутніх інвесторів, що не дозволяє достовірно оцінити чисті активи підприємства.

Не менш важлива роль у підвищенні якості фінансової звітності належить аудиторам. На жаль, практика свідчить про більш формальний підхід до проведення аудиту, особливо це стосується акціонерних товариств, де присутній обов'язковий аудит. Причиною низької якості аудиту, на наш погляд, є відсутність контролю за дотриманням аудиторами вимог Міжнародних стандартів аудиту, прийнятих Аудиторською Палатою України у якості національних, зі сторони громадського нагляду за професією.

Поставивши за мету входження до світового співтовариства, Україна повинна усвідомлювати необхідність приведення національних стандартів до вимог міжнародних стандартів. І проблема не в тому, що МСФЗ надають об'єктивну оцінку, а П(С)БО — ні. Важливим є те, що різниці за стандартами не дозволяють іноземним інвесторам, кредиторам та акціонерам зрозуміти фінансову звітність підприємства, без чого буде неможливим побудова взаєморозуміння та співробітництва. А українські підприємства так і залишаться «бермудським трикутником», в якому безслідно зникають інвестиційні кошти.

Н. М. Цветкова

канд. екон. наук, професор Державної академії
статистики, обліку та аудиту

АУДИТ ІНФОРМАЦІЇ ЗА СЕГМЕНТАМИ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

Гармонізація фінансової звітності на міжнародному рівні є одним із шляхів досягнення співставлення фінансової інформації. П(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами» розроблено в Україні на основі міжнародних стандартів і передбачає складання нової ф. № 6 «Інформація за сегментами». Тому важливо розглянути методичні питання аудиту цієї інформації на основі міжнародних стандартів.

МСА 501 «Аудиторські докази: додаткові міркування щодо окремих статей» містить частину Д «Інформація за сегментами»,

згідно якої аудитор повинен розглянути процеси продажу, передачі та розрахунків між сегментами, порівняти показники сегментів з кошторисами. Джерелами інформації для аудиту за сегментами є документи щодо структури компанії, внутрішні інструкції, внутрішньогосподарська звітність за сегментами, наказ про облікову політику, дані аналітичного та синтетичного обліку інформації за сегментами, звіти внутрішніх аудиторів, плани, кошториси та ін.

Програма аудиту інформації за сегментами, на наш погляд, повинна включати перевірку:

1) відповідності господарських і географічних сегментів їх визначенню згідно встановлених критеріїв, а також сукупного доходу усіх звітних сегментів;

2) послідовності обраної сегментної облікової політики, а також методів розподілу показників між звітними сегментами, методів визначення трансфертних цін і розрахунків між сегментами;

3) повноту відображення усіх господарських операцій сегментів в обліку та розкриття інформації по кожному сегменту в звітності;

4) узгодженості даних звітності за сегментами з даними інших форм фінансової звітності підприємства.

Проведення тестів контролю та процедур по суті дає можливість аудитору отримати докази щодо достовірності обліку інформації за сегментами, встановити реальність існування господарських та географічних сегментів, належність їм активів і зобов'язань. При цьому доцільно використати такі процедури, як запит і підтвердження, аналіз показників звітності за сегментами. Внутрішньогосподарська звітність є комерційною таємницею підприємства, але для проведення аудиту інформації за сегментами аудитор обов'язково повинен використати ту частину цієї звітності, яка пов'язана зі звітними сегментами. Вона може бути підготовлена як окремий документ і подана аудитору для оцінки її достовірності.

Складання звітності за сегментами дає можливість аудитору робити більш обґрунтовано висновки за результатами аудиторської перевірки всієї компанії, оцінити можливість безперервної роботи кожного звітного сегмента в майбутньому і повноту розкриття інформації для прийняття управлінських рішень. Якщо інформація за сегментами не розкрита згідно вимог стандартів бухгалтерського обліку, то аудитор може дати умовно-позитивний або негативний висновок.